

Doložka vybraných vplyvov

1. Základné údaje	
Názov materiálu	
Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 414/2012 Z. z. o obchodovaní s emisnými kvótami a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony	
Predkladateľ (a spolupredkladateľ)	
Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“)	
Charakter predkladaného materiálu	☐ Materiál nelegislatívnej povahy ☒ Materiál legislatívnej povahy ☒ Transpozícia práva EÚ
<i>V prípade transpozície uveďte zoznam transponovaných predpisov:</i> Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/959 z 10. mája 2023, ktorou sa mení smernica 2003/87/ES o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii a rozhodnutie (EÚ) 2015/1814 o zriadení a prevádzke trhovej stabilizačnej rezervy systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii. Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/958 z 10. mája 2023, ktorou sa mení smernica 2003/87/ES, pokiaľ ide o príspevok leteckej dopravy k cieľu Únie v oblasti znižovania emisií v celom hospodárstve a ktorou sa primerane vykonáva globálne trhové opatrenie.	
Termín začiatku a ukončenia PPK	19. 3. – 28. 3. 2024
Predpokladaný termín predloženia na pripomienkové konanie	Apríl 2024
Predpokladaný termín začiatku a ukončenia ZP**	
Predpokladaný termín predloženia na rokovanie vlády SR*	September 2024

2. Definovanie problému	
<i>Uveďte základné problémy, ktoré sú dôvodom vypracovania predkladaného materiálu (dôvody majú presne poukázať na problém, ktorý existuje a je nutné ho predloženým materiálom riešiť).</i>	
Návrh zákona sa pripravuje z dôvodu povinnosti transpozície smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/959 z 10. mája 2023, ktorou sa mení smernica 2003/87/ES o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii a rozhodnutie (EÚ) 2015/1814 o zriadení a prevádzke trhovej stabilizačnej rezervy systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii a smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/958 z 10. mája 2023, ktorou sa mení smernica 2003/87/ES, pokiaľ ide o príspevok leteckej dopravy k cieľu Únie v oblasti znižovania emisií v celom hospodárstve a ktorou sa primerane vykonáva globálne trhové opatrenie. Návrh zákona obsahuje aj ustanovenia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/956 z 10. mája 2023, ktorým sa zriaďuje mechanizmus uhlíkovej kompenzácie na hraniciach, kde definuje povinnosti a funkcie príslušného orgánu, ktoré zriaďuje Ministerstvo životného prostredia SR. Návrh zákona ďalej upravuje využitie výnosov získaných z dražieb kvót.	
3. Ciele a výsledný stav	
<i>Uveďte hlavné ciele predkladaného materiálu (aký výsledný stav má byť prijatím materiálu dosiahnutý, pričom dosiahnutý stav musí byť odlišný od stavu popísaného v bode 2. Definovanie problému).</i>	
Cieľom návrhu zákona je prispôsobiť systém obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov (EÚ ETS) na celkovú ambíciu zníženia emisií do roku 2030. Po prvýkrát sa do rozsahu pôsobnosti EÚ ETS zahŕňajú emisie z lodnej dopravy. Návrh zákona upravuje základné pojmy, monitorovanie a podávanie správ, pridelovanie a odovzdanie kvót a povinnosti lodných spoločností. Zriaďuje sa nový samostatný systém obchodovania s emisiami pre odvetvie budov, odvetvie cestnej dopravy a ďalšie odvetvia (najmä malý priemysel). Nový systém sa bude vzťahovať na distribútorov, ktorí dodávajú palivá do budov, cestnej dopravy a ďalších sektorov od roku 2027. Návrh zákona definuje regulovaný subjekt, palivo, uvedenie do daňového voľného obehu a povolenie na emisie skleníkových plynov pre regulované subjekty. Ustanovuje náležitosti, zmeny, zrušenie povolenia a povinnosti regulovaných subjektov.	

Zároveň sa zriaďuje nový Sociálno-klimatický fond, prostredníctvom ktorého sa členským štátom poskytnú osobitné finančné prostriedky na podporu najmä zraniteľných domácností, používateľov dopravy a mikropodnikov.

Návrh zákona upravuje v akých prípadoch môže dôjsť k zníženiu bezodplatného pridelovania emisných kvót pre stacionárne prevádzky (nevykonanie odporúčaní z energetického auditu, nepredloženie plánu klimatickej neutrality dotknutých prevádzok). Bezodplatné emisné kvóty pre sektor letectva sa budú postupne rušiť a od roku 2026 sa zavedie úplné obchodovanie formou aukcie.

Mechanizmus uhlíkovej kompenzácie na hraniciach CBAM by mal postupne nahradiť existujúce bezodplatné pridelovanie kvót v rámci EU ETS zabezpečením ekvivalentného stanovovania cien uhlíka na tovar dovážaný na colné územie EÚ z tretích krajín okrem prípadov, keď jeho výroba podlieha obdobnému systému oceňovania uhlíka ako je EU ETS prostredníctvom jeho uplatňovania v tretích krajinách. Zároveň má slúžiť ako opatrenie na predchádzanie riziku úniku uhlíka.

Od 1. januára 2024 sa monitorovania emisií a podávanie správ o emisiách rozširuje aj na spaľovanie palív v zariadeniach na spaľovanie komunálneho odpadu s celkovým menovitým tepelným príkonom väčším ako 20 MW s cieľom posúdiť ich začlenenie do EÚ ETS od roku 2028.

Návrh zákona ďalej upravuje fungovanie modernizačného fondu, pôsobnosť orgánov štátnej správy, využitie výnosov získaných z dražieb kvót, spôsob ich použitia a ich poskytovanie prostredníctvom Environmentálneho fondu.

Výsledným stavom bude implementácia transponovaných predpisov.

4. Dotknuté subjekty

Uved'te subjekty, ktorých sa zmeny predkladaného materiálu dotknú priamo aj nepriamo:

- Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
- Environmentálny fond
- Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky
- Ministerstvo financií Slovenskej republiky
- Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
- Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky
- Okresné úrady, odbory starostlivosti o životné prostredie
- Účastníci systému obchodovania – existujúce prevádzky najmä zo sektorov: výroba potravín, spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku, výroba papiera a papierových výrobkov, výroba koksu a rafinovaných ropných produktov, výroba chemikálií a chemických produktov, výroba základných farmaceutických výrobkov a farmaceutických prípravkov, výroba výrobkov z gumy a plastu, výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov, výroba a spracovanie kovov, výroba strojov a zariadení, výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov, dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu, zber spracúvanie a likvidácia odpadov, recyklácia materiálov, pozemná doprava a doprava potrubím, iná ťažba a dobývanie, pomocné činnosti pri ťažbe
- Slovenská inšpekcia životného prostredia
- Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky

5. Alternatívne riešenia

Aké alternatívne riešenia vedúce k stanovenému cieľu boli identifikované a posudzované pre riešenie definovaného problému?

Nulový variant - uved'te dôsledky, ku ktorým by došlo v prípade nevykonania úprav v predkladanom materiáli a alternatívne riešenia/spôsoby dosiahnutia cieľov uvedených v bode 3.

Alternatívne riešenie 0 – Nesplnenie povinnosti implementovať transponované predpisy znamená nesúlad slovenskej a európskej legislatívy, za ktorý môže Európska komisia Slovenskú republiku žalovať.

Alternatívne riešenie 1 – Úplná implementácia transponovaných predpisov a prechod všetkých kompetencií týkajúcich sa stacionárnych prevádzok z okresných úradov na ministerstvo. Príslušným orgánom pre lodné spoločnosti a regulované subjekty sa stane ministerstvo.

Alternatívne riešenie 2 – Úplná implementácia transponovaných predpisov a ponechanie kompetencií orgánov štátnej správy ako doteraz. Príslušným orgánom pre lodné spoločnosti a regulované subjekty sa stane ministerstvo.

Alternatívne riešenie 3 – Úplná implementácia transponovaných predpisov a ponechanie kompetencií orgánov štátnej správy ako doteraz. Príslušným orgánom pre lodné spoločnosti sa stane ministerstvo a pre regulované subjekty príslušný okresný úrad (podľa adresy regulovaného subjektu).

6. Vykonávacie predpisy

Predpokladá sa prijatie/zmena vykonávacích predpisov?

☐ Áno

☒ Nie

Ak áno, uveďte ktoré oblasti budú nimi upravené, resp. ktorých vykonávacích predpisov sa zmena dotkne:

7. Transpozícia práva EÚ

Uveďte, či v predkladanom návrhu právneho predpisu dochádza ku goldplatingu podľa tabuľky zhody.

☐ Áno

☒ Nie

Ak áno, uveďte, ktorých vplyvov podľa bodu 9 sa goldplating týka:

8. Preskúmanie účelnosti

Uveďte termín, kedy by malo dôjsť k preskúmaniu účinnosti a účelnosti predkladaného materiálu.

Uveďte kritériá, na základe ktorých bude preskúmanie vykonané.

Ustanovenia smernice 2003/87/ES súvisiace s činnosťami námornej dopravy by sa mali preskúmať vzhľadom na budúci medzinárodný vývoj a úsilie vynaložené na dosiahnutie cieľov Parížskej dohody vrátane druhého globálneho hodnotenia v roku 2028, ktorého cieľom je poskytnúť informácie pre ďalšie vnútroštátne stanovené príspevky (NDC). Komisia by preto mala najneskôr do 31. decembra 2026 predložiť Európskemu parlamentu a Rade správu, v ktorej preskúma uskutočniteľnosť a hospodárske, environmentálne a sociálne vplyvy začlenenia emisií z lodí s hrubou priestornosťou menšou 5 000 ton vrátane príbrežných lodí do smernice 2003/87/ES.

Komisia by mala monitorovať uplatňovanie režimu obchodovania s emisiami v odvetví budov, v odvetví cestnej dopravy a ďalších odvetviach vrátane stupňa cenovej konvergenencie s existujúcim systémom EU ETS, pričom by sa malo v prípade potreby Európskemu parlamentu a Rade navrhnúť preskúmanie s cieľom zlepšiť účinnosť, správu a praktické uplatňovanie obchodovania s emisiami v týchto odvetviach vzhľadom na získané poznatky, ako aj zvýšenú cenovú konvergenciu. Od Komisie by sa malo vyžadovať, aby prvú správu o uvedených záležitostiach predložila do 1. januára 2028.

Systém EU ETS by sa mal preskúmať, aby sa prispôbil cieľom Únie v oblasti klímy do roku 2040. V dôsledku toho by Komisia mala do júla 2026 predložiť Európskemu parlamentu a Rade správu o viacerých aspektoch systému EU ETS a podľa potreby k nej pripojiť legislatívny návrh a posúdenie vplyvu.

Do 1. januára 2028 musí Komisia poskytnúť Európskemu parlamentu a Rade správu o vykonávaní ustanovení systému obchodovania s emisiami pre odvetvie budov, odvetvie cestnej dopravy a ďalších odvetví, pokiaľ ide o účinnosť, správu a praktické uplatňovanie, a to vrátane informácií o uplatňovaní pravidiel stanovených v rozhodnutí (EÚ) 2015/1814. V prípade potreby Komisia k uvedenej správe pripojí legislatívny návrh na zmenu systému obchodovania s emisiami pre odvetvie budov, odvetvie cestnej dopravy a ďalších odvetví. Komisia do 31. októbra 2031 posúdi uskutočniteľnosť začlenenia odvetví, na ktoré sa vzťahuje systém obchodovania s emisiami pre odvetvie budov, odvetvie cestnej dopravy a ďalšie odvetvia, do systému EU ETS vzťahujúceho sa na odvetvia uvedené v prílohe č. 1 k zákonu č. 414/2012 Z. z.

Do júla 2026 by Komisia mala takisto posúdiť uskutočniteľnosť začlenenia spaľovni komunálneho odpadu do systému EU ETS a predložiť na túto tému správu Európskemu parlamentu a Rade, a to aj vzhľadom na ich začlenenie od roku 2028, a poskytnúť posúdenie potenciálnej potreby umožniť členskému štátu rozhodnúť o nezapojení sa do systému do konca roka 2030.

Zákon č. 414/2012 Z. z. o obchodovaní s emisnými kvótami bude novelizovaný na základe budúcej revízie smernice o EÚ ETS, ktorá bude vychádzať z vyššie uvedených posúdení Európskej komisie.

* vyplniť iba v prípade, ak materiál nie je zahrnutý do Plánu práce vlády Slovenskej republiky alebo Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky.

** vyplniť iba v prípade, ak sa záverečné posúdenie vybraných vplyvov uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. jednotnej metodiky.

*** posudzovanie sa týka len zmien v I. a II. pilieri univerzálneho systému dôchodkového zabezpečenia s identifikovaným dopadom od 0,1 % HDP (vrátane) na dlhodobom horizonte.

9. Vybrané vplyvy materiálu

Vplyvy na rozpočet verejnej správy

☐

Pozitívne

☐

Žiadne

☒

Negatívne

z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu	☐ Áno	☐ Nie	☒ Čiastočne
v tom vplyvy na rozpočty obcí a vyšších územných celkov	☐ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu	☐ Áno	☐ Nie	☐ Čiastočne
Vplyv na dlhodobú udržateľnosť verejných financií v prípade vybraných opatrení ***	☐ Áno		☐ Nie
Vplyvy na limit verejných výdavkov	☐ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na podnikateľské prostredie	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne
z toho vplyvy na MSP	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne
Mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov sa uplatňuje:	☐ Áno		☒ Nie
Sociálne vplyvy	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na životné prostredie	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
Materiál je posudzovaný podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	☐ Áno		☒ Nie
Vplyvy na informatizáciu spoločnosti	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na služby verejnej správy pre občana, z toho	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
vplyvy služieb verejnej správy na občana	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
vplyvy na procesy služieb vo verejnej správe	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne

10. Poznámky

V prípade potreby uveďte doplňujúce informácie k identifikovaným vplyvom a ich analýzam.

Ak predkladaný materiál má marginálny (zanedbateľný) vplyv na niektorú zo sledovaných oblastí v bode 9 a z tohto dôvodu je tento vplyv označený ako žiadny vplyv, uveďte skutočnosti vysvetľujúce, prečo je tento vplyv marginálny (zanedbateľný).

Informácie v tejto časti slúžia na zhrnutie vplyvov alebo aj na vyjadrenie sa k marginálnym vplyvom a nie ako náhrada za vypracovanie príslušných analýz vybraných vplyvov.

Materiál nepredpokladá vplyvy na:

- informatizáciu spoločnosti – Elektronický systém podľa § 31 zákona č. 414/2012 Z. z. poskytuje ministerstvu Európska komisia bezodplatne. Predkladaný materiál nenavrhuje žiadny nový informačný systém.
- služby verejnej správy pre občana – Kontakt občanov s orgánmi verejnej správy nie je predmetom predkladaného materiálu.
- manželstvo, rodičovstvo a rodinu – Rodinné prostredie nie je predmetom predkladaného materiálu.

11. Kontakt na spracovateľa

Uveďte údaje na kontaktnú osobu, ktorú je možné kontaktovať v súvislosti s posúdením vybraných vplyvov.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Sekcia zmeny klímy a ochrany ovzdušia
Odbor politiky znižovania emisií skleníkových plynov

Námestie Ľudovíta Štúra 1
812 35 Bratislava

12. Zdroje

Uveďte zdroje (štatistiky, prieskumy, spoluprácu s odborníkmi a iné), z ktorých ste pri príprave materiálu a vypracovávaní doložky, analýz vplyvov vychádzali. V prípade nedostupnosti potrebných dát pre spracovanie relevantných analýz vybraných vplyvov, uveďte danú skutočnosť.

Interné prepočty a odhady odboru politiky znižovania emisií skleníkových plynov (Sekcia zmeny klímy a ochrany ovzdušia) získané z dostupných informácií a údajov Európskej komisie a z vývoja z predchádzajúcich rokov, čo sa týka aukčných podielov SR a cien emisných kvót na jednotnej aukčnej platforme EEX.

Inštitút environmentálnej politiky – Analýza vplyvov balíka Fit for 55
(https://minzp.sk/files/iep/iep_analyza_fit_for_55.pdf).

Štatistický úrad SR – Priemerné ceny pohonných látok v SR, Jadrová a čistá inflácia.

Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej Rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov - Boj s rastúcimi cenami energie: súbor nástrojov pre opatrenia a podporu, (COM/2021/660 final, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021DC0660>).

Využitie boli aj údaje predkladané účastníkmi systému obchodovania s emisnými kvótami (správy o emisiách).

13. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov z PPK č. 046/2024 (v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 8.1 Jednotnej metodiky)

☐ Súhlasné ☐ Súhlasné s návrhom na dopracovanie ☒ Nesúhlasné

Uveďte pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením:

Komisia uplatňuje k materiálu nasledovné pripomienky a odporúčania:

K vplyvom na podnikateľské prostredie

Komisia žiada predkladateľa o predloženie aktuálnej verzie Kalkulačky nákladov na podnikateľské prostredie.

Odôvodnenie: Kalkulačka nákladov podnikateľského prostredia bola aktualizovaná dňa 4.3.2024 z dôvodu aktualizácie priemernej mzdy za rok 2023, ktorý bola publikovaná Štatistickým úradom. Aktuálna verzia je dostupná na: <https://www.mhsr.sk/podnikatelske-prostredie/jednotna-metodika/dokumenty?csrt=11496180646168558390>

Vyhodnotenie: Kalkulačka nákladov podnikateľského prostredia bola aktualizovaná.

Komisia žiada predkladateľa o dopracovanie Analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie.

Odôvodnenie: V časti 3.1.3 absentujú doplňujúce informácie osobitne ku každej regulácii z kalkulačky nákladov, ktoré sú potrebné pre overenie správnosti výpočtu vplyvov, ako napr. zdroje počtu subjektov, zdroj a spôsob určenia nepriamych finančných nákladov a dôvod zvolených frekvencií plnenia povinností. Tieto informácie je potrebné doplniť. Zároveň je potrebné doplniť kvantifikáciu regulácií vyplývajúcich z nasledovných bodov:

- bod 19, 20 – nové ustanovenia pre regulované subjekty (vyžadovanie povolení a podanie žiadosti)
- bod 21 - stanovenie povinnosti poskytnutia informácií vnútroštátnemu správcovi emisných kvót, predložiť žiadosť o zriadení účtu v registri (regulované subjekty)
- bod 23 – povinnosť vykonať energetický audit alebo zaviesť certifikovaný systém energ. manažerstva, podanie žiadosti o bezodplatné pridelenie emisných kvót
- bod 29 - zrušenie bezodplatného prideľovania kvót od 1.1.2026
- bod 42 – povinnosti regulovaných subjektov odovzdať do 31. mája kvóty za celkové množstvo overených emisií na základe palív uvoľnených do voľného daňového obehu
- bod 46 - povinnosti pre regulované subjekty z dôvodu zavedenia nového systému obchodovania s emisnými kvótami pre odvetvie budov, cestnej dopravy a ďalšie odvetvia
- bod 47 povinnosť predloženia správy o emisiách a monitorovací plán - každoročne
- bod 51 – overovanie správ o emisiách pre regulované subjekty, overovanie plánov klimateckej neutrality dotknutých prevádzok
- bod 59 - doplnenie lodných spoločností a regulovaných subjektov, v prípade ktorých ukladá pokuty ministerstvo
- bod 69 – pokuty za neodovzdanie kvót
- bod 80 – administratívne povinnosti vyplývajúce z prechodných ustanovení (monitorovanie, podávanie správ, nahlasovanie)

Vyhodnotenie: Analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie bola čiastočne aktualizovaná.

Bod 23 - Povinnosť vykonať energetický audit alebo zaviesť certifikovaný systém energetického manažérstva vyplýva zo zákona č. 321/2014 Z. z. o energetickej efektívnosti, návrh zákona č. 414/2012 Z. z. neustanovuje novú povinnosť. Podanie žiadosti o bezodplatné pridelenie emisných kvót je uvedené v Kalkulačke nákladov na podnikateľské prostredie.

Bod 29 – Vysvetlenie zrušenia bezodplatného pridelovania emisných kvót pre leteckých prevádzkovateľov bolo doplnené do Analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie na str. 7.

Bod 47 - Povinnosť predložiť správy o emisiách a monitorovací plán je uvedená v Kalkulačke nákladov na podnikateľské prostredie.

Bod 69 - Pokuty za neodovzdanie kvót nie je možné vyčíslieť, pretože závisia od presného množstva overených emisií za daný kalendárny rok konkrétného prevádzkovateľa.

Do časti 3.4 Iné vplyvy na podnikateľské prostredie doplniť:

- bod 37 – zníženie podpory z 35 na 15 % na financovanie schémy štátnej pomoci prevádzkam podľa § 26 ods. 3, v prípade ktorých sa predpokladá značné riziko úniku uhlíka v súvislosti s premietnutím nákladov kvót do cien elektrickej energie, 55% na schémy štátnej pomoci pre priemysel a energetiku.

Vyhodnotenie: pripomienka je nerelevantná, vzhľadom na úpravu vlastného materiálu, kde v § 18 výšku prostriedkov z výnosu, ktoré sa použijú na financovanie definovaných účelov použitia, určí každoročne minister životného prostredia Slovenskej republiky.

Do časti 3.4 Iné vplyvy na podnikateľské prostredie doplniť skutočnosť že:

legislatívnym návrhom dôjde aj k zníženiu disponibilných finančných prostriedkov, a to z dôvodu zvýšenia nákladov v súvislosti s požiadavkami na nákup emisných kvót na palivá, ktoré dotknuté regulované osoby budú uvádzať do daňového voľného obehu. Je predpoklad, že výška tohto negatívneho dopadu bude pre regulované osoby vo výške niekoľko miliónov až desiatok miliónov eur, a to v závislosti od množstva palív uvádzaných do daňového voľného obehu regulovanou osobou. V závislosti od ceny emisných kvót je teda aj predpoklad, že novela zákona bude mať od roku 2027 negatívny vplyv na cenu palív.

Vyhodnotenie: Pripomienka bola akceptovaná.

K vplyvom na rozpočet verejnej správy

Podľa doložky vybraných vplyvov predmetný návrh zákona zakladá negatívne vplyvy na rozpočet verejnej správy, ktoré sú označené ako rozpočtovo zabezpečené. Uvedené konštatovanie sa nezhoduje s vypracovanou analýzou vplyvov na rozpočet verejnej správy, kde sú uvedené nekryté negatívne vplyvy na rozpočet verejnej správy v rokoch 2024 až 2026 v sume 226 790 142 eur ročne a v bode 2.1.1. sa uvádza, že zvýšené výdavky Environmentálneho fondu v súvislosti s navrhovanou výškou použiteľného výnosu z dražieb emisných kvót (100% výnosu) sú finančne nezabezpečené v rozpočte Environmentálneho fondu. Tento nesúlad Komisia žiada odstrániť.

V bode 9 doložky vybraných vplyvov Komisia žiada doplniť označenie vplyvu návrhu zákona na rozpočty obcí a vyšších územných celkov a tiež na limit verejných výdavkov.

Z hľadiska nekrytých vplyvov na rozpočet Environmentálneho fondu a tým aj na rozpočet verejnej správy Komisia upozorňuje na úpravu v § 18 Dražba kvót a využitie výnosov novely zákona č. 414/2012 Z. z., kde sa menia odseky 6 a 7. V navrhovanej novele zákona č. 414/2012 Z. z. sa ruší percentuálny podiel použiteľného ročného výnosu z dražieb kvót (v roku 2024 je 40 %, od roku 2025 má byť 50 %) a namiesto neho sa použiteľný ročný výnos z dražieb kvót má určiť ako priemer súm výnosov z dražieb kvót za tri po sebe nasledujúce kalendárne roky predchádzajúce rozpočtovému roku, v ktorom sa zostavuje rozpočet Environmentálneho fondu. V § 18 ods. 6 novely zákona č. 414/2012 Z. z. sa zároveň určuje, že výnosom je skutočne dosiahnutý výnos znížený o poplatky podľa osobitného predpisu. Komisia upozorňuje, že takáto formulácia § 18 ods. 6 podľa názoru Komisie znamená, že sa neprihliada na metodiku ESA 2010 pri emisiách. Zároveň Komisia žiada, aby bol z § 18 novely zákona č. 414/2012 Z. z. vypustený ods. 7.

Vyhodnotenie: odsek 7 bol vypustený.

Z celkového predpokladaného negatívneho, rozpočtovo nezabezpečeného vplyvu na rozpočet verejnej správy od roku 2024 v sume 226 790 142 eur ročne predstavujú osobné výdavky sumu 830 142 eur, z toho mzdy v sume 615 024 eur, v súvislosti s navýšením počtu zamestnancov kapitoly MŽP SR o 9 osôb a Environmentálneho fondu o 12 osôb. Za oblasť zamestnanosti Komisia žiada, aby všetky negatívne vplyvy na rozpočet verejnej správy boli zabezpečené v rámci limitov stanovených kapitolou MŽP SR a Environmentálneho fondu v rozpočte verejnej správy na príslušný rozpočtový rok bez dodatočných požiadaviek na ich navýšovanie. Zároveň Komisia upozorňuje, že predkladaný materiál je v rozpore s bodom C.9. uznesenia vlády SR č. 712 z 12. decembra 2023

nepredkladať do 31. decembra 2024 návrhy legislatívnych predpisov a iných materiálov, ktoré zakladajú nároky na zvýšenie počtu zamestnancov a zvýšenie výdavkov alebo úbytok príjmov schválených v štátnom rozpočte na rok 2024 s rozpočtovými dôsledkami na štátny rozpočet alebo na iné rozpočty tvoriace rozpočet verejnej správy.

V nadväznosti na uvedené Komisia zdôrazňuje, že aktuálne je v schválenom rozpočte verejnej správy na roky 2024 až 2026 narozpočtovaný vo výdavkoch Environmentálneho fondu použiteľný výnos, ktorý zodpovedá 40 %, resp. 50 % (od roku 2025) schváleným ESA príjmom z predaja kvót. Predkladaný návrh zákona by znamenal značný negatívny, rozpočtovo nezabezpečený vplyv na rozpočet verejnej správy v jednotlivých rokoch, s čím nie je možné súhlasiť. V nadväznosti na uvedené skutočnosti Komisia žiada návrh zákona prepracovať takým spôsobom, aby nezakladal negatívne, rozpočtovo nekryté vplyvy na rozpočet verejnej správy v jednotlivých rokoch a aby bol v súlade so schváleným rozpočtom Environmentálneho fondu a rozpočtom verejnej správy na roky 2024 až 2026. Uvedená pripomienka sa vzťahuje aj na zabezpečenie rozpočtového krytia všetkých navrhovaných úprav kompetencií a úloh dotknutých subjektov verejnej správy. Takýmto spôsobom sa zároveň dosiahne súlad doložky vybraných vplyvov s analýzou vplyvov na rozpočet verejnej správy, pokiaľ ide o vykazovanie vplyvov návrhu zákona na rozpočet verejnej správy.

Dalšie pripomienky k analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy:

- V súlade s Jednotnou metodikou na posudzovanie vybraných vplyvov Komisia žiada všetky tabuľky vypracovať na roky 2024 až 2027.
- V tabuľke č. 1/A Komisia žiada v časti „Vplyv na mzdové výdavky“ uviesť iba mzdové výdavky z tabuliek č. 4/A, t. j. výdavky za EKRK 610 a nie osobné výdavky. Zároveň v tabuľke č. 4/A za MŽP SR Komisia žiada v riadkoch „Priemerný mzdový výdavok (v eurách)“ a „Priemerný mzdový výdavok (v eurách) z toho vplyv na ŠR“ uviesť priemernú mesačnú mzdu (610) v súlade s údajom uvedeným v časti 2.2.4.
- V súlade s novelou zákona č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení, ktorá s účinnosťou od 01.01.2024 zvýšila percentuálnu sadzbu pre výpočet odvodu do zdravotných poisťovní za zamestnávateľa o 1 %, Komisia žiada vplyv na poistné v EKRK 620 vypočítavať ako 35,95 %-ný podiel z výdavkov v EKRK 610. Adekvátne tomu Komisia žiada upraviť vplyvy uvádzané v tabuľkách č. 1, 4 a 5, upraviť text o celkových výdavkoch na zamestnancov v bode 2.1.1., ako aj upraviť výpočty uvedené v bode 2.2.4.
- Komisia upozorňuje, že tabuľka č. 1/B nie je vypracovaná korektne, keďže v nej uvádzané sumy nie sú v súlade so sumami uvedenými v tabuľke č. 1/A. Tabuľka č. 1/B tiež neobsahuje vplyvy návrhu zákona na jednotlivé subjekty verejnej správy, čo Komisia žiada doplniť. Rovnako Komisia žiada zosúladiť tabuľky č. 1/A a 1/B.
- Komisia upozorňuje na nesúladiť súm medzi tabuľkami č. 1/A a 4/A za Environmentálny fond, ktorý Komisia žiada odstrániť.
- Vzhľadom na to, že niektoré časti návrhu zákona nadobudnú účinnosť dňom vyhlásenia, nie je zrejmé, prečo sa v roku 2024 uvažuje s vplyvmi za celý rok. Dotknuté výpočty Komisia žiada upraviť.
- Podľa znenia § 18 ods. 7 zákona č. 414/2012 Z. z. platného od 01.01.2024 platí, že „Výška použiteľného ročného výnosu z dražieb kvót na účely podľa odseku 4 je 40 %.“ a od 01.01.2025 bude platiť, že „Výška použiteľného ročného výnosu z dražieb kvót na účely podľa odseku 4 je 50 %“. Vzhľadom na uvedené Komisia žiada preformulovať nasledujúce vety uvádzané v časti 2.2.1. „V aktuálne platnom § 18 ods. 7 zákona č. 414/2012 Z. z. o obchodovaní s emisijnými kvótami v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) sa uvádza, že výška a účel použiteľného výnosu z dražieb emisijných kvót sa určí na základe dohody Ministerstva životného prostredia SR a Ministerstva financií SR každoročne do 30. septembra a výsledok dohody nemôže byť nižší ako 30 % ročného výnosu z dražieb kvót.“ a „Podľa aktuálne platného znenia § 18 ods. 7 až 70 % výnosov z dražieb kvót smerovalo do prebytku Environmentálneho fondu a len 30% do výdavkov Environmentálneho fondu.“
- Vzhľadom na navrhované úpravy § 28 zákona č. 414/2012 Z. z., ktorými sa rozširuje okruh iných správnych deliktov vrátane ukladaných pokút, Komisia žiada vyčíslieť vplyv návrhu zákona na príjmy dotknutých subjektov verejnej správy v jednotlivých rokoch. Pokiaľ takáto kvantifikácia nie je možná, prípadne predkladateľ v tejto súvislosti predpokladá zanedbateľné vplyvy na príjmy rozpočtu verejnej správy, Komisia žiada túto skutočnosť spolu so zdôvodnením uviesť do bodu 10 doložky vybraných vplyvov.

Vyhodnotenie: tabuľky 1/A a 4/A boli vzhľadom na dostupnosť údajov čiastočne upravené (zosúladené).

K sociálnym vplyvom

V časti 4.2 analýzy sociálnych vplyvov je potrebné konkretizovať, aký vplyv by návrh zákona mal na prístup k zdrojom, právam, tovarom a službám ovplyvnených skupín obyvateľov.

Odôvodnenie: Z formulácií v riadkoch označených ako písm. a) a c) sekcie 4.2 analýzy nie je zrejmé, ako by návrh zákona ovplyvnil prístup ovplyvnených skupín obyvateľov k zdrojom, právam, tovarom a službám. Ak

predkladateľ identifikuje vplyv na prístup k zdrojom, právam, tovarom a službám, v zmysle Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov popíše hodnotené opatrenie, špecifikuje ovplyvnené skupiny obyvateľstva a charakter zmeny.

Vyhodnotenie: časť 4.2 analýzy sociálnych vplyvov bola doplnená v rámci aktuálne dostupných dát a definícií stanovených legislatívou.

Druhú vetu v riadku označenom ako písm. b) sekcie 4.4 analýzy sociálnych vplyvov, ktorá sa začína slovami „Zamestnanosť v pozemnej doprave...“, Komisia odporúča presunúť na koniec riadka označeného písmenom d) sekcie 4.4 analýzy.

Odôvodnenie: Informácia o možnom znížení zamestnanosti v konkrétnom odvetví ekonomiky patrí do riadka označeného ako písm. d) sekcie 4.4 analýzy.

Vyhodnotenie: Pripomienka bola akceptovaná.

Ku goldplatingu

V čl. 1 ods. 21 písm. g) smernice (EÚ) 2023/959 sa ustanovuje, že členské štáty môžu, a dôrazne sa k tomu nabádajú, zrušiť kvóty z celkového množstva kvót, s ktorými majú obchodovať formou aukcie. V uvedenom prípade Komisia upozorňuje, že neprebratím tohto ustanovenia dochádza ku goldplatingu a to – „nevyužitie výnimky“. V zmysle uvedeného Komisia žiada náležite vyplniť stĺpce (9) a (10) tabuľky zhody, pod tabuľkou zhody uviesť „Vyjadrenie k opodstatnenosti goldplatingu a jeho odôvodnenie“ a uvedené reflektovať v doložke vybraných vplyvov.

Vyhodnotenie: Slovenská republika sa rozhodla toto ustanovenie netransponovať. Zároveň máme zato, že sa nejedná o goldplating.

V čl. 1 ods. 29 smernice (EÚ) 2023/959 (čl. 30f bod 8. smernice 2003/87/ES v platnom znení) sa umožňuje povoliť zjednodušené opatrenia na monitorovanie, nahlasovanie a overovanie v prípade regulovaných subjektov, ktorých ročné emisie zodpovedajúce množstvu palív uvedených do daňového voľného obehu sú nižšie ako 1 000 ton ekvivalentu CO₂, v súlade s vykonávacími aktmi uvedenými v článku 14 ods. 1. Nevyužitím tejto možnosti dochádza ku goldplatingu a to – nevyužitie výnimky. V zmysle uvedeného Komisia žiada náležite vyplniť stĺpce (9) a (10) tabuľky zhody, pod tabuľkou zhody uviesť „Vyjadrenie k opodstatnenosti goldplatingu a jeho odôvodnenie“ a uvedené reflektovať v doložke vybraných vplyvov.

Vyhodnotenie: Popis regulovaných subjektov s nízkymi emisiami a výnimky z povinností pre dané subjekty sú uvedené v čl. 75n vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2023/2122 ktorým sa mení vykonávacie nariadenie (EÚ) 2018/2066, pokiaľ ide o aktualizáciu monitorovania a nahlasovania emisií skleníkových plynov podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES. Vykonávacie nariadenie, vrátane popisu regulovaných subjektov s nízkymi emisiami a výnimky z povinností sa uplatňujú v členských štátoch EÚ automaticky, ich transpozícia nie je potrebná. Z tohto dôvodu máme zato, že sa nejedná o goldplating.

14. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov zo záverečného posúdenia č. (v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. Jednotnej metodiky)

☐ Súhlasné

☐ Súhlasné s návrhom na dopracovanie

☐ Nesúhlasné

Uved'te pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením: